

valós műtárgyak mérhető másai jól érzékeltetik. A kongresszus rendezői büszkék lehettek arra, hogy a világ néhány barlangmodellje közül (Ausztria — Mammuthöhle) az első hévízes eredetű modell itt került először a nagyközönség elé.

A *VITUKI* a kongresszus helyszínén bemutatta a Dunántúli-középhegység karszthidrológiai kutatási eredményeit három nagyméretű poszteren, valamint kiállította a jósvafői Karsztkutató Állomás beszivárgásmérő parcellájának makettjét is.

Láthatók voltak a Dunántúli-középhegység földtani és hidrológiai szelvényei, a Hévízi-tó légi fotói és termovíziós felvételei, valamint a budapesti termálkarszrendszer kutatási eredményei.

A bemutatott ún. karsztliziméter makett a karszfelszíni vízháztartási viszonyok és a beszivárgott vizek vízminőségi változásainak tanulmányozására alkalmas.

A kiállított anyagot háromoldalas angol nyelvű ismertető egészítette ki. *Maucha László*

Barlangvédelmi beruházások, felújítások

A Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium, annak Barlangtani Intézete (úgy is, mint a Kongresszus társrendezője) és a természetvédelem érintett területi szervei a kongresszus kulturáltabb és zavartalan lebonyolítása érdekében mozgósították anyagi és személyi erőforrásaikat. A külföldi visszajelzések ismeretében úgy véljük, nem teljesen eredménytelenül. Számottevő áttörést sikerült elérnünk a barlangvédelem terén felgyülemlett „adóságok” törlesztésében.

Tudjuk, hogy a rendelkezésre bocsátott anyagiakkal az összes, reális igénynek csupán a töredékét sikerült kielégíteni, az elmúlt harminc-negyven esztendő ráfordításainak ismeretében azonban az előrelépés vitathatatlan. Számottevő változásnak ítélnék azt a tényt, hogy a ráfordítások jelentős hányada valódi barlangvédelmi célokat szolgált, szemben a korábbi gyakorlattal, amikor is egy-egy aránytalanul nagy összegeket felemésztő, inkább idegenforgalmi jellegű beruházás (pl. Szemlő-hegyi-barlang kiépítése) vonta el a kisebb rekonstrukcióktól a támogatás lehetőségét.

A teljesség igénye nélkül az alábbiakban a kongresszusi előkészületekkel is összefüggő beruházási-fejlesztési tételek sorából emelünk ki néhányat.

Budapest térségében régi elképzelés megvalósítására kerülhetett sor a *Pál-völgyi-barlang* Őtbarátságos szakaszának kiépítésével, s így módon a főváros első idegenforgalmi barlangjában a körforgalom lehetőségének megteremtésével. Az új barlangszakasz kiépítésével egyidejűleg sor került a kőfejtő rendezésére, esztétikus kialakítására, a támfalak újraépítésére, s a közelben egy csaknem 50 gépkocsi parkolására alkalmas tér kiképzésére is. A *József-hegyi-barlang* rendkívül sérülékeny képződményei közötti — eleve korlátozott — mozgás biztosítására, kifejezetten védelmi céllal kiépült a szakmai látogatók által gyakran felkeresett barlangszakasz világítási rendszere.

A *Bükki Nemzeti Park* területén a kongresszus kezdetére elkészült az *István-barlang* elektromos rendszerének teljes rekonstrukciója, az *Anna-barlang* statikai megerősítése, valamint a *Fekete-barlang* bejárati szakaszának biztosítása. Számos, részben őslénytani-ősrégészeti leletanyaga révén fokozottan védett bükki barlang elé ízléses több nyelvű ismertető táblákat helyeztek el (*Szeleta-barlang*, *Rejteki-kőfülke*, *Balla*-, *Istállóskői*-, *Lök-völgyi*-, *Szeleta*-

barlang, *Pénzpataki-víznyelőbarlang*, *Diósgyőrtapolcai-tavasbarlang*, *Kecske-lyuk*, *Büdös-pest*). Néhány egyéb, kisebb felújítás sorában említhetjük a *Subalyuk* köpérgés elleni védelmét és a biztonságos megközelítést szolgáló munkálatokat, az *Istállóskői-barlanghoz* vezető ösvény korlátfelújítását.

Az *Aggteleki Nemzeti Park* területén elkészült a *Baradla-barlangrendszer* teljes műszaki rekonstrukciójának ütemezett, komplex tervdokumentációja, s hozzákezdtek megvalósításához. A kongresszus idejére befejeződött a Hangverseny-terem nézőterének korszerűsítése, a biztonságos üzemeltetéshez szükséges kettős elektromos betáplálás kiépítése. Elkészült a *Rejteki-zsomboly* zavartalan bejárását, képződményeinek védelmét szolgáló létrarendszer. Megkezdődött az esztramosi *Rákóczi-barlang* kiépítése: a barlang lezárása, s ezzel pormentesítése, a bejárati szakasz biztonságossá tétele a védelmi célú beruházás első ütemének tekinthető. Biztosították a *Béke-barlang* bejárati részét, sor került a tönkrement létrázat cseréjére is. *Dr. Tardy János*

*A Pál-völgyi-barlang új kijárata
(Hazslinszky T. felv.)*

